

A+317 JOINTS AND DETAILS

ISSN 1375-5072 / VOLUME 53 (2026) N.2 NL / FR € 25

ISSN 1375-5072
03170>

PROJECTEN

- 4 L'atelier DEV
Tuinwijk Goede Lucht, Anderlecht
- 10 ATAMA – V+
RITCS, Brussel
- 18 Korteknie Stuhlmacher
Basisschool Edison, Antwerpen
- 26 Ney & Partners – MS-A
Voetgangers- en fietsbrug, Albi (FR)
- 34 Robbrecht en Daem – Olivier Salens
BRUSK, Brugge
- 42 Office-u
Bles, Laken

WEDSTRIJD

- 48 **Open Oproep Sint-Amanduskerk,
Strombeek-Bever**
Dirk De Meyer

INTERVIEWS

- 56 **Søren Pihlmann**
Léone Drapeaud
- 64 **Véronique Claessens**
Eline Dehullu

TA+LKS

Aires Mateus (PT)

03.02.26

Aires Mateus is celebrated worldwide for its poetic, light-infused minimalism in cultural and public architecture, with standout recent work including the Musée de l'Élysée in Lausanne.

Pihlmann (DK)

31.03.26

Pihlmann Architects is redefining sustainable design through bold reuse and material honesty, with groundbreaking projects like Thoravej 29 in Copenhagen and their transformative 'Build of Site' pavilion for the 2025 Venice Architecture Biennale.

Ronan Bouroullec (FR)

02.06.26

Designer Ronan Bouroullec is celebrated for his refined, poetic approach to furniture, objects, and installations – seamlessly blending craftsmanship and industry in projects like the Bourse de Commerce in Paris.

Central (BE)

13.10.26

Central, the fast-rising Brussels architecture studio founded in 2015, is acclaimed for creating meaningful, context-driven designs that strengthen urban life – demonstrated by public projects like Magasin 4 in Brussels, place Destrée in Charleroi, and the hybrid vocational school in Templeuve.

Tatiana Bilbao (MX)

10.11.26

Tatiana Bilbao is known for her bold fusion of geometry, social impact, and environmental consciousness – showcased in visionary projects like the Sea of Cortez Research Center in Mazatlán.

SO-IL (US)

01.12.26

SO-IL, based in New York, is renowned for its inventive, context-driven designs that enrich cultural and social spaces – highlighted by projects like 144 Vanderbilt, 450 Warren Street, and the Amant Arts Campus.

LA+UNCH

Aurélie Hachez

16.04.26

A+317 Joints and Details
Nieuw Instituut, Rotterdam

EXHIBITION

Central Never Alone

14.10.26 – 10.01.27

Every year, A+ dedicates a monographic exhibition to a Belgian office. Central focuses on developing meaningful architecture that strengthens the urban context and contributes to public space. The starting point for the exhibition *Never Alone* is a reflection on architecture as an intrinsically relational discipline – never autonomous, but always shaped by context, collaboration, reference and use.

Venue talks and exhibition: Bozar, Brussels
In co-production with: Bozar

Gastredacteur: Aurélie Hachez

EDITO

1 Pars pro toto
Eline Dehullu

INTERVIEW

2 Charles Vandenhove: Verbinding maken
Christophe Van Gerrewey

ESSAYS

10 Het detail als culturele bemiddelaar
Caroline Voet

18 Het verhaal van het detail
Aurélie Hachez

28 De toenemende complexiteit van het detail
Tiphaine Abenia, Alia Bengana, Antoine Maréchal

36 Opnieuw leren bouwen
Eireen Schreurs, Sam Stalker

42 Invuloefeningen
Carla Frick-Cloupet

OPINIE

48 Het detail als activist
Juliane Greb

Interview

Véronique Claessens

HANDEN UIT DE MOUWEN

Tekst: Eline Dehullu

Véronique Claessens, burgerlijk ingenieur-architect en ruimtelijk planner, is sinds 1 oktober 2025 de nieuwe – en tegelijkertijd eerste vrouwelijke – Vlaamse Bouwmeester. Vóór haar aanstelling bouwde ze een stevige reputatie op als directeur van het departement Ruimte bij de stad Genk, waar ze ruim vijftien jaar lang richting gaf aan stadsontwikkeling en publiekeruimteprojecten. Zo brengt ze als Bouwmeester een sterk beleidsmatig en bestuurlijk perspectief mee om in te spelen op de behoeften van lokale overheden, processen efficiënt te sturen en ruimtelijke kwaliteit te koppelen aan realistische, uitvoerbare oplossingen. Begin januari 2026 ging A+ met haar in gesprek.

Eline Dehullu (A+): **U werkt momenteel samen met het Team aan een ambitienota voor de komende vijf jaar. Kunt u al een tipje van de sluier oplichten? Welke kwesties zullen erin aan bod komen?**

Véronique Claessens (VC): De kwaliteit en betaalbaarheid van het wonen wordt zeker een belangrijk thema. De Vlaamse wooncrisis is immers geen abstract beleidsvraagstuk, maar een dagelijkse realiteit. Het is een complex en gelaagd vraagstuk, met zowel ruimtelijke als sociale en financiële dimensies. Er is een duidelijke behoefte aan wonen op goed ontsloten locaties – dicht bij voorzieningen, openbaar vervoer en binnen kernen. Maar hoewel we streven naar kernversterking en proberen geen extra open ruimte in te nemen, liggen goedkope gronden vaak (ver) buiten een verstedelijkte kern. Er is dus een spanningsveld tussen de ruimtelijke ambitie om meer mensen in kernen te laten wonen, en betaalbaarheid.

Daarom moeten we niet alleen nadenken over wáár we wonen, maar ook over hoe we de woonproductie organiseren: nieuwe financiële en beheermodellen, zoals wooncoöperaties of het ontkoppelen van grond en gebouw, kunnen een belangrijke hefboom zijn voor betaalbaarheid, ook al blijven ze voor veel Vlamingen minder vanzelfsprekend.

Daarnaast is het essentieel om het bestaande, vaak onderbenutte patrimonium te activeren en renovatie te stimuleren, zeker in kwetsbare wijken waar eigenaars onvoldoende middelen hebben om erfgoedwaardige woningen toekomstbestendig te maken. Via ontwerpend onderzoek en samenwerking met sterke ontwerpteams wil ik aantonen dat kwalitatieve verdichting en nieuwe ontwikkelingsmodellen het wonen betaalbaar maken, zodat we overtuigende alternatieven kunnen bieden voor de huidige, weinig duurzame woonverkevelingen.

A+ **U verwijst naar alternatieve financieringsmodellen, zoals erfpacht en gesplitst eigendom, maar ook naar de collectivisering van de woonproductie, collectieve renovatieopdrachten en energiesystemen. Hoe verhoudt zich dat tot collectieve woonvormen met gedeeld ruimtegebruik?**

vc Ik kijk vooral op een systemische manier naar collectiviteit. Voor mij gaat het om het gezamenlijk aanpakken van uitdagingen, zodat bewoners worden ontzorgd. Coöperatieve modellen, collectieve renovatieopdrachten of gedeelde energie- en watersystemen maken oplossingen efficiënter en betaalbaarder dan wanneer iedereen alles individueel moet organiseren.

Dat inzicht komt sterk uit mijn ervaring bij de grootschalige renovatie-opdracht van de mijn-tuinwijken in Genk. Als lokaal bestuur slaagden we er niet in de bewoners ervan te overtuigen om hun daken te isoleren. Een lokale aannemer heeft toen vastgesteld dat de grootste hinderpaal niet de technische ingreep was, maar het feit dat ze eerst hun zolder moesten opruimen. Door hulp te bieden bij het leegmaken van die zolders hebben we de zaak in beweging gekregen. Alleen door concreet te ontzorgen, kregen we de mensen mee in ons renovatieverhaal. Dat type collectiviteit – drempels wegnemen, middelen bundelen en infrastructuur gezamenlijk beheren – sluit volgens mij beter aan bij de Vlaamse context dan grootschalige vormen van samenwonen. Het draait voor mij minder om gedeelde woonruimtes en meer om het collectief verbeteren en ontzorgen van het wonen zelf.

A+ Als we in de toekomst kleiner en dichter moeten wonen en minder private buitenruimte hebben, dan neemt het belang van de publieke ruimte waarschijnlijk toe?

vc Inderdaad, en ik ben ervan overtuigd dat die een duidelijke democratische en sociale rol te vervullen heeft. Bij de inrichting van de publieke ruimte moeten we zowel inzetten op klimaatadaptatie als op sociale kwaliteit: ruimte bieden voor ontmoeting, inclusie, spontane activiteiten en zelfs het tegengaan van vereenzaming. Overigens kunnen klimaatadaptatieve ingrepen zoals wadi's perfect samengaan met speel- en ontmoetingsplekken.

Daarom wil ik lokale besturen aanmoedigen om sneller kleine ingrepen te doen en publieke ruimte bewust als gemeenschappelijke leefruimte vorm te geven. Het kan daarbij zelfs gaan om tijdelijke ingrepen. Het instrument van de Oproep aan geïnteresseerden (OAG)¹ is daar ideaal voor. Mijn ambitie is te laten zien hoe kleine, snelle ingrepen de publieke ruimte merkbaar kunnen verbeteren – van leefstraten tot eenvoudige interventies die onverwacht een levendige plek creëren.

De Vlaamse Bouwmeester hoeft die projecten niet allemaal zelf te begeleiden, maar we kunnen wel methodieken versterken, goede ontwerpers koppelen aan opdrachtgevers en voorbeelden in de kijker zetten die aantonen hoeveel effect kleine ingrepen kunnen hebben. We kunnen de megafoonfunctie opnemen: tonen wat werkt, laten zien dat tijdelijke ingrepen al veel kunnen betekenen, en kwaliteitsvolle voorbeelden – groot én klein – meer zichtbaarheid geven. Mijn ambitie is dat er zo een cultuur groeit waarin lokale besturen zelf hogere kwaliteit nastreven voor hun publieke ruimte.

A+ Kunt u een paar concrete voorbeelden geven van kleine, tijdelijke ingrepen met beperkte budgetten die een blijvende impact hebben op de beleving van publieke ruimte?

vc In Genk ontwikkelden we in overleg met de bewoners een masterplan voor de herwaardering van de sociale woonwijk Kolderbos. Het multidisciplinaire team rond Metapolis, dat werd aangesteld via een Open Oproep,² bedacht een manier om dit te doen door het stratenpatroon te veranderen, door te verdichten met nieuwe woningen en tegelijkertijd te ontharden en te vergroenen. Op aanraden van de ontwerpers lieten we kunstenaars in de wijk wonen, die met heel kleine ingrepen, zoals minituinen op pallets of het neerleggen van boomstammen in het park, de harde grenzen tussen privé en openbaar verzachtten. Die heel eenvoudige ingrepen groeiden spontaan uit tot ontmoetingsplekken die de sociale cohesie bevorderden.

Een ander voorbeeld is hoe we in een handelsstraat met een beperkt budget een terras en een verkeersremmende bajonet aanlegden om snelheid, overlast en samenlevingsproblemen te verminderen. Na een jaar testen hebben we die ingreep definitief gemaakt, en later zelfs uitgebreid.

Dezelfde logica gebruikten we bij grotere projecten, zoals de heraanleg van de Evence Coppélaan: daar hebben we tijdens een auto-loze zondag het toekomstige straatprofiel tijdelijk uitgerold met grasmatten en planten, zodat bewoners konden ervaren hoe het zou worden en konden meepraten over het ontwerp. Die aanpak – experimenten, piloot- en demonstratieprojecten opzetten, testen, tonen en burgers betrekken – is een krachtig middel om te sensibiliseren, een draagvlak te creëren en de kwaliteit van de publieke ruimte te verhogen.

‘De uitdaging is om ons diplomatiek te positioneren: niet als een instantie die alles wil controleren, maar als een partner die projecten beter kan maken door verschillende perspectieven te verbinden.’

¹ De Oproep aan geïnteresseerden (OAG) is een snelle selectieprocedure voor architectuuropdrachten en ruimtelijke visievorming met een ereloon onder €140.000 excl. btw.

² <https://www.vlaamsbouwmeester.be/nl/projecten/OO3903-genk-masterplan-kolderbos>

‘Wat ik absoluut wil vermijden, is dat het Team Vlaams Bouwmeester op een eiland opereert.’

A+ De zorgzame omgang met ruimte en natuur vraagt ook een benadering op bovenlokale schaal. Werkt u aan een overkoepelende visie voor heel Vlaanderen?

vc Absoluut. Ik kijk niet naar Vlaanderen in aparte categorieën, zoals ‘stedelijk’, ‘buiten- of randstedelijk’ of ‘landelijk’ gebied. Voor mij is Vlaanderen één continu systeem: een polycentrische mix van stedelijke, suburbane en landschappelijke zones. Een landschaps-ecologische benadering betekent voor mij het onderliggende landschap herwaarderen en elke ingreep opnieuw inschakelen in het bredere systeem, en dat op alle schaalniveaus.

In Genk heb ik dat ervaren met de Stiemerbeekvallei: een verwaarloosde beek, bijna een riool, hebben we opnieuw ontwikkeld tot een groenblauwe stadsstructuur. Dat deden we door niet alleen naar water en natuur te kijken, maar ook naar de mens. We hanteerden drie principes: natuur met natuur verbinden, mens met natuur verbinden, en mensen met elkaar verbinden in de natuur. Het gaat er dus niet alleen om natuurlijke kwaliteiten te herstellen, maar ook ervoor te zorgen dat mensen ze opnieuw gaan waarderen en gebruiken. Dat kan op buurtniveau – bijvoorbeeld in straten waar je het watersysteem weer zichtbaar maakt – maar evengoed op Vlaams niveau.

Vanuit die visie stel ik me soms de vraag of de Vlaamse Bouwmeester zich expliciet moet uitspreken over open ruimte. Ik wil vermijden verstrikt te raken in de polarisatie tussen landbouw en natuur. Voor mij komt het er eerder op aan te zoeken naar *nature-based solutions*: principes die je zowel in stedelijke als in landelijke context kunt toepassen. Mijn ambitie is dat *nature-based* denken een standaard ontwerpprincipie wordt. Ik wil dat het ingeburgerd raakt in elk project dat we realiseren.

A+ De Bouwmeester is een bruggenbouwer: tussen de ontwerpwereld en de publieke opdrachtgevers, maar ook tussen de verschillende Vlaamse instanties onderling. Welke concrete mogelijkheden ziet u om die brugfunctie waar te maken?

vc We gaan heel bewust op zoek naar samenwerkingen met de verschillende departementen en agentschappen. Wonen en Omgeving zijn vanzelfsprekende partners, maar de departementen Erfgoed en Cultuur bijvoorbeeld evenzeer. Het is nog niet duidelijk welke van die contacten echt structureel zullen worden, maar ik vind het essentieel om die uitwisseling op te zoeken: weten wat er in de beleidsbrieven staat, waar de verschillende entiteiten mee bezig zijn en hoe wij daarop kunnen aansluiten. Wat ik absoluut wil vermijden, is dat het Team Vlaams Bouwmeester op een eiland opereert.

We zijn bewust transversaal geïntegreerd door Vlaams minister-president Matthias Diependaele. Dat geeft ons de ruimte om bruggen te slaan tussen beleidsdomeinen en aan te tonen dat samenwerking loont – ook financieel. Als middelen voor landschap en voor mobiliteit samenkomen, kun je vaak veel krachtigere projecten realiseren.

Bij sommige administraties voel je echter dat er nog stappen te zetten zijn richting geïntegreerd werken. Mobiliteit en Openbare Werken bijvoorbeeld benadert projecten vaak vooral technisch, terwijl ik pleit voor een brede blik op publieke ruimte, waarin ook sociale aspecten, participatie, landschap en natuur worden meegenomen. De uitdaging is om ons diplomatiek te positioneren: niet als een instantie die alles wil controleren, maar als een partner die projecten beter kan maken door verschillende perspectieven te verbinden. Sowieso bewijzen we via onze eigen projecten dat een geïntegreerde aanpak betere resultaten oplevert. Op die manier proberen we van onderuit verandering teweeg te brengen.

A+ Zijn er thema's en instrumenten uit voorgaande Bouwmeester-mandaten die u expliciet wilt voortzetten of juist anders wilt aanpakken?

vc Het is zeker niet mijn bedoeling om nieuwe instrumenten in het leven te roepen of andere en meer thema's op de kaart te zetten. Daarvoor is de omvang van ons team te beperkt, en bovendien denk ik dat

we voldoende thema's aanboren en genoeg instrumenten hebben. De Open Oproep blijft ons kroonjuweel en goed opdrachtgeverschap ons basisstreven. Stedenbouw, infrastructuur, publieke ruimte en geïntegreerd werken zijn ook mijn stokpaardjes. Fundamenteel onderzoek en experiment, evenals het bewaken van de continuïteit en institutionele stabiliteit zullen tijdens mijn mandaat heel belangrijk blijven. En onnodig te herhalen dat open ruimte en de ecologische transitie, of de verdichting en de maatschappelijke dimensie van het wonen mij heel sterk bezighouden.

Wat me misschien anders maakt dan de meeste van mijn voorgangers, is dat ik het publieke opdrachtgeverschap van binnenuit ken. Ik weet voor welke uitdagingen lokale besturen staan en welke ondersteuning zij vooral nodig hebben. Tegelijkertijd kijk ik als stedenbouwkundige naar het grotere plaatje. Ik kijk naar welke elementen nodig zijn om transitie – zoals de woontransitie of de verbetering van de publieke ruimte – mogelijk te maken. Zo'n transitie vergt volgens mij vier dingen: een strategische visie, het uitwerken van concrete projecten, goede instrumenten, en ten slotte een sterke communicatie en sensibilisering.

Onder mijn voorgangers werkte het Team Vlaams Bouwmeester al heel sterk aan strategische visievorming (ontwerpend onderzoek en Labo Ruimte) en aan concrete projecten (onder meer via de Open Oproep). Er lopen erg veel studies en onderzoeks- en projecttrajecten. Dat behoort tot onze kerntaken, ik wil het niet noodzakelijk anders doen. Maar ik wil wel meer bewaken dat alles wat we doen ook echt bijdraagt aan een maatschappelijke en duurzame transitie. Ik wil projecten stevast benaderen met het oog op een bredere maatschappelijke meerwaarde. In de scholenbouw kijk ik bijvoorbeeld niet alleen naar de architectuur van schoolprojecten, maar ook naar de rol van een school in de samenleving. Kan een school 's avonds openstaan voor verenigingen? Kan ze bijdragen aan een leefbare buurt? Sommige initiatieven zullen we misschien afbouwen als ze niet passen binnen die transitielogica. Andere kaderen we anders of scherpen we aan. Het belangrijkste is: zorgen ze echt mee voor de grote transitie die Vlaanderen nodig heeft?

A+ Waar wilt u over vijf jaar staan? Wanneer zou u kunnen zeggen: dit bouwmeesterschap is geslaagd voor mij?

vc Behalve op de ambities die ik al aanhaalde en diegene die nog vorm zullen krijgen in de komende maanden, wil ik inzetten op een grotere zichtbaarheid van het instrumentarium en de werking van de Bouwmeester. Er is de afgelopen jaren enorm veel gerealiseerd dat te weinig bekend is.

Ook het Bouwmeester Atelier in de Ravensteingalerij in Brussel vind ik belangrijk. Het

idee kwam van Peter Swinnen: hij wilde een plek waar het werk van de Bouwmeester in de stad zichtbaar zou worden. Het Atelier is een geweldige troef. Het ligt vlak bij culturele instellingen als Bozar of de KMSKB; een ideale plek om onze werking meer te verbinden met het culturele veld. Meer zichtbaarheid helpt niet alleen om het publiek te betrekken, maar ook om het ambt van de Bouwmeester sterker te verankeren.

Ten slotte wil ik echt inzetten op een verbreding van de ontwerppraktijk. Diversiteit gaat voor mij verder dan gender. Ik wil meer disciplines en perspectieven toelaten, zeker in projecten voor de publieke ruimte: sociologen, kunstenaars, performers, andere makers... Zij komen vaak tot totaal andere inzichten dan architecten en landschapsarchitecten, en die kruisbestuiving vind ik bijzonder waardevol. Door de ontwerppraktijk te verbreden, breng je automatisch ook burgers in beeld. Niet via klassieke participatie met een hoorzitting, maar via echte cocreatie, waarbij gebruikers mee nadenken tijdens het ontwerpproces. Dat levert verrassend sterke resultaten op. Als we in Vlaanderen op die manier publieke ruimte gaan ontwerpen en we kunnen over vijf jaar aantonen dat er dankzij die aanpak nieuwe, kwaliteitsvolle plekken zijn bijgekomen, dan zou ik dat een enorme winst vinden.

‘Wat me misschien anders maakt dan de meeste van mijn voorgangers, is dat ik het publieke opdrachtgeverschap van binnenuit ken. Tegelijkertijd kijk ik als stedenbouwkundige naar het grotere plaatje.’

MAGAZINES

A+316 Ultra Flexibility

Find out how flexible floor plans offer an evolving response to changing functions, user needs, and societal demands.

NL/FR
Release 02.02.26

A+317 Joints and Details

Learn more about the architectural detail as a thought process – where technique, beauty and craftsmanship converge.

Co-editor Aurélie Hachez
NL/FR/EN
Release 30.03.26

A+318 Streets as Soft Spaces

Reimagine the street as a public room – an architectural space for encounter, play and urban transition, beyond mere traffic and efficiency.

Co-editor Gideon Boie
NL/FR
Release 01.06.26

A+319 Reclaiming Beauty

Explore how beauty is reclaiming its place in the discourse on architecture as a vital response to crisis, identity and sustainability.

NL/FR/EN
Release 28.09.26

A+320 Practice under Pressure

Find out what it means to be an architect today, as the profession faces mounting pressures, while seeking a fairer, more resilient future.

NL/FR
Release 30.11.26

A+RCHIVE

A-plus.be

For over fifty years, *A+ Architecture in Belgium* has documented the richness of Belgian architectural culture through hundreds of issues and thousands of articles tracing its evolution in Belgium and beyond. In 2026 this entire archive – every article since 1973 and all future issues – will be accessible on our new trilingual website. A powerful search engine will let you explore this unique resource by theme, architect, typology, decade, author, text type, or keyword, rediscovering more than five decades of architectural debate and creation.

NL / FR / EN
Release 02.02.26

ISSUES

Paper € 25

SUBSCRIPTIONS

A+ Digital
€ 99 / € 49* / € 149**

Unlimited online access to the latest A+ issues and the A+rchive

A+ Digital & Print
€ 129 / € 65* / € 195**

+ 5 printed issues
+ Unlimited access to the online A+rchive

A+ More € 250

+ 5 printed issues
+ Unlimited access to the online A+rchive
+ 2 tickets for every TA+LK

A+ Benefactor € 650

For architectural practices or companies who wish to support A+
+ 5x2 printed issues
+ 20 tickets for a TA+LK of your choice
+ Unlimited access to the online A+rchive
+ A mention in every magazine and on the website

All prices incl. VAT
Available on a-plus.be

* For students and researchers

** For institutions with multiple readers

Redactie en team

Hoofdredacteur
Eline Dehullu
Gastredacteur
Aurélie Hachez
Redactiecoördinator
Louise Beauvois

Artistiek directeur
Amaryllis Jacobs
Curator
Lara Molino
Projectcoördinator
Céline Van de Velde
Marine Urbain

Officemanager
Alexiane Lavisse
**Verantwoordelijke
advertenties en sponsoring**
Stijn Heyvaert
**Verantwoordelijke
communicatie en marketing**
Guilliana Venlet
Webmaster
Gregoire Maus

Raad van bestuur

Voorzitter
Philémon Wachtelaer
Ondervoorzitter
Anne Sophie Nottebaert
Secretaris
Geert De Groote
Leden
Anaïs Carion
Paul Dujardin
Christiane Gerlach
Ruben Goots
Nicolas Hemeleers
Jo Huygh
Anne Ledroit
Jan Lenaerts
Julie Willem

Redactieraad

Gilles Debrun
Elodie Degavre
Nicolas Hemeleers
Kelly Hendriks
Dieter Leyssen
Laura Muyldermans
Hera Van Sande
Guillaume Vanneste

Freelance medewerkers

Grafisch ontwerp
Anagramme & Studio de Ronners
Vertalingen
controltaaldelete.be (NL)
Alain Kinsella (FR)
Eindregie & proofreading
controltaaldelete.be (NL)
Benoît Francès (FR)
Druk
Drukkerij Hendrix

Contact

Abonnementen
abonnement@a-plus.be
+32 490 56 76 43

Advertenties en sponsoring
stijn.heyvaert@a-plus.be
+32 497 44 17 12

Auteurs

Tiphaine Abenia
is burgerlijk ingenieur architect, medeoprichtster van de vereniging ACÉ (Atelier de Conception Non Extractive). Ze heeft een doctoraat in architectuur en haar onderzoek richt zich op open stedelijke en architecturale vormen en kritische ontwerp tools. Ze begeleidt een studio aan de EPFL en geeft les aan de Faculteit Architectuur La Cambre Horta.

Alia Bengana
is architect. Na internationale samenwerkingen bij verschillende bureaus richtte ze in 2009 haar eigen praktijk op, gericht op bioklimatologische architectuur, leem, natuurlijke materialen en hergebruik. Tegelijkertijd begeleidt ze een studio aan de EPFL en ENSA Paris-Est en geeft ze les aan de HEIA in Fribourg.

Dirk De Meyer
is hoogleraar Architectuurgeschiedenis en Architectuurontwerpen aan de UGent. Hij is een voormalig Visiting Scholar en Chief Curator van het Canadian Centre for Architecture, Montréal.

Fabian De Vriendt
studeerde in 2021 af als ingenieur-architect aan de UGent. Hij werkt als architect bij 360 architecten, en eerder bij Bovenbouw.

Léone Drapeaud
is afgestudeerd als architect aan de Faculteit Architectuur La Cambre Horta van de ULB. Als lid van het onderzoekscollectief Traumnovelle bestudeert ze de interacties tussen gender en ruimte. Momenteel werkt ze voor Perspective.Brussels.

Carla Frick-Cloupet
is architect en onderzoeker. In 2023 behaalde ze een doctoraat in de architectuur, waarin ze de relevantie van ambiguïteit in de hedendaagse architectuur en de implicaties daarvan voor ontwerpprocessen onderzoekt. Momenteel geeft ze les aan de ULiège en maakt ze deel uit van het Brusselse collectief l'Equipe, dat ze in 2021 mede heeft opgericht.

Juliane Greb
is architect. In 2015 richtte ze Büro Juliane Greb in Gent op, sinds 2017 geleid samen met Petter Krag. Ze doceerde aan de UAntwerpen, TU Delft, PBSA Düsseldorf en is Visiting Professor aan RWTH Aachen.

Aurélié Hachez
is architect. In 2012 richtte ze haar eigen bureau AHA op. Ze gaf les aan de TU Delft tussen 2019 en 2021 en is sinds 2023 docent aan de ULiège. Daarnaast is ze actief in tentoonstellingen, conferenties, publicaties, jury's en workshops, onder meer bij CIVA, Arts Santa Mònica en SCI-Arc.

Eloïse Perrillon
is architect, afgestudeerd aan ENSA Saint-Etienne en La Cambre Horta Brussel. Naast haar eigen praktijk werkt ze ook binnen het Brusselse bureau Bauclub.

Eireen Schreurs
is een Nederlandse architect en academica, met een brede interesse voor architectuur en materialiteit. In 2023 doctoreerde ze op dit onderwerp met haar proefschrift *Materiële Dialogen*. Naast haar academische werk als universitair docent leidt ze met Like Bijlsma het architectenbureau SUBoffice.

Febe Seghers
is journaliste en restauratie-architecte. Ze schrijft over architectuur en erfgoed, met bijzondere interesse voor de wisselwerking tussen historische gelaagdheid en de hedendaagse ontwerp praktijk.

Sam Stalker
is als architect afgestudeerd aan de TU Delft. Hij begeleidt daar afstudeerprojecten. Tegelijkertijd werkt hij voor het bureau van Enzo Valerio en legt hij de nadruk op ontwerp, materialen en het bouwproces.

Christophe Van Gerrewey
is architectuur- en literatuurtheoreticus. In 2014 doctoreerde hij aan de UGent met een onderzoek naar de geschriften van architectuurcriticus Geert Bekaert. Hij doceerde als hoogleraar architectuurtheorie aan de EPFL in Zwitserland. Hij is hoofdredacteur van *De Witte Raaf*.

Caroline Voet
is architect en academica. Naast een doctoraat over ontwerpstrategieën en een positie van hoofd docent aan de KU Leuven, heeft ze ook het architectenbureau Voet Architectuur.

Adverteerders

Aliplast
Bega
DAW Belgium
Delabie
Floren
Grohe
Jung
Lignatur
M Leuven
New European Bauhaus
Niko
Planopi
Reynaers
Vande Moortel
Vitro
Vola
Wienerberger

A+ Benefactors

Ledroit Pierret Polet Architectes

A+ is een uitgave van ICASD Informatiecentrum voor Architectuur, Stedenbouw en Design.

Verantwoordelijke uitgever
Philémon Wachtelaer
Ernest Allardstraat 21/3
1000 Brussel
a-plus.be

Copyrights

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

Op alle afgebeelde werken rust auteursrecht. Wij doen ons uiterste best om de rechthebbenden van gebruikte afbeeldingen te achterhalen. Meent u dat wij inbreuk maken op uw auteursrecht, neem dan alstublieft contact met ons op, zodat wij passende maatregelen kunnen treffen.

Cover: Korteknie Stuhlmacher, Basisschool Edison, Antwerpen, 2024 © Stijn Bollaert

Binnencover: AHA – Aurélie Hachez Architecte, Jubel, Halle, 2019 © Philippe Braquenier

Erratum

In A+316 Ultra Flexibility op p. 37 wordt Pierre Blondel Architectes ten onrechte vermeld als de enige ontwerper van het NESPA-project in Genappe. Het project is ontworpen in samenwerking met La Verte Voie.

FSC

Structurele steun

 Vlaanderen
verbeelding werkt

 FÉDÉRATION
WALLONIE-BRUXELLES

 urban
brussels

 ONZE STAD
NOTTEVILLE

FEBELCEM

 UPP
UNE MAIRIE D'INSPIRER VAN DE FORTISSIME PERSOON